

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها

معرفی طرح هسته های مطالعاتی استاد مطهری (طرح مطهر)

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان طرح:

هسته های مطالعاتی استاد مطهری (ره)

اهداف کیفی طرح:

اهداف این طرح به ترتیب زیر است

- (۱) فهم روش تفکر و اندیشیدن شهید مطهری (ره)
 - (۲) دریافت محتوا و پیام کتاب های شهید مطهری
 - (۳) مرتبط شدن دانشجو با مشاور علمی روحانی و زمینه برای مشاوره در سایر امور
 - (۴) تقویت قدرت بیان دانشجویان
 - (۵) تمرین کار گروهی
- تبصره: هدف مرور لایه اول مطالب کتاب ها است و از ورود به مباحث فراتر از سطح کتاب خودداری شود.

اهداف کمی طرح:

انتظار این است که اعضای طرح حداقل مرحله مقدماتی و متوسطه را با طرح همراهی کنند.

حداقل تعداد ۴۰ نفر دانشجو با طرح همراه باشند.

اولین گروه هدف در این طرح دانشجویان هستند و در صورت مطالبه اساتید و کارکنان و همکاری معاونت فرهنگی دانشگاه طرح برای آن ها هم اجرا خواهد شد.

پیشینه طرح:

طرح های مطالعاتی زیادی در زمینه کتاب های شهید مطهری اجرا شده که از نظر محتوا و سیر و از نظر شیوه و قالب اجرا متفاوت بوده است. به چند نمونه از این طرح ها اشاره می شود:

- (۱) اجرای طرح در فضای مجازی

به این ترتیب که هر ماه یک کتاب معرفی شده و برای دانلود و یا تهیه کتاب همکاری می شود و در آخر هر ماه خلاصه کتاب به سایت ارسال می شود و آزمونی از طریق سایت گرفته می شود. همین طرح در برخی مراکز به صورت مراجعه حضوری اجرا شده و می شود.

(۲) اجرای طرح به صورت استاد محور

به این ترتیب که محتوای کتابها در یک سیر مشخص توسط اساتید تدریس شده و اعضا در این کلاسها شرکت کرده و بعداً از آنها آزمون به عمل می آید.

(۳) اجرای طرح به صورت سیر موضوعی در قالب گروه های مباحثه

به این ترتیب که قالب به صورت گروه های مباحثه است ولی سیر محتوا بر اساس موضوع است یعنی یک موضوع که مشخص می شود در کتاب های مختلف شهید مطهری مطالعه می شود.

روش های زیاد دیگری هم در این زمینه استفاده شده که از پرداختن به همه آنها خودداری می کنیم.

مجری طرح:

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه فرهنگیان استان مرکزی

محل اجرای طرح:

دانشگاه فرهنگیان استان مرکزی

اهمیت و ضرورت طرح:

مهم ترین دستاوردی که در آثار شهید مطهری برای مطالعه کننده به دست آید، مبنای فکری - استدلالی - منطقی و مبرهن است که هم عقل را اقناع و هم دل را راضی می کند. همچنین مطالعه آثار ایشان بر اساس سیر منطقی موجب تنظیم و انسجام تفکر و اندیشه می شود. درواقع این همان عاملی است که زمینه حل تعارضات درونی انسان را فراهم می کند و باعث ایجاد قوه تشخیص خوب از بد می شود.

با توجه به این مطالب، ضرورت مطالعه آثار این شهید عزیز آشکار می شود. در واقع، تحصیل بینش صحیح و جامع که از آن به چارچوب فکری تعبیر می کنیم، همان چیزی است که موجب پایه ریزی اساس فکری نظام اسلامی ایران شده است.

همان‌طور که حضرت امام (ره) فرمودند: «آثار قلم و زبان او بی استثناء آموزنده و روان‌بخش است و مواعظ و نصایح او که از قلبی سرشار از ایمان و عقیده نشأت می‌گرفت برای عارف و عامی سودمند و فرح‌زاست.»

و مقام معظم رهبری نیز در فرمایشات خود فرمودند: «باید با برنامه‌ریزی زمینه‌ای فراهم شود که طلاب، دانشجویان و نسل جوان، دوره کتاب‌های شهید مطهری (ره) را مطالعه نمایند. جوانان عزیز ما باید با آثار شهید مطهری (ره) آشنا شوند. بنده اگر می‌خواستم برنامه حوزه علمیه قم را بنویسم، بلاشک یکی از مواد برنامه را این می‌گذاشتم که کتاب‌های آقای مطهری (ره) خوانده شود، خلاصه‌نویسی شود و امتحان‌داده شود.»

مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) می‌فرمایند:

«اگر کسی همین آثار ایشان را از اول تا آخر یک دور با دقت بخواند، این کافی است که او را به یک سطح راقی از معارف عمیق اسلامی برساند.»

ارکان طرح:

- ۱) نهاد رهبری در دانشگاه
- ۲) مدیرکل طرح
- ۳) مشاور علمی
- ۴) دبیر طرح
- ۵) سرگروه‌ها
- ۶) اعضای گروه

اصول کلی اجرا:

شیوه کلی اجرا را می‌توان در نکات زیر خلاصه کرد:

طرح به صورت مباحثه گروهی انجام می‌شود

الف) هر عضو در هفته موظف به دوساعت مطالعه و یک ساعت مباحثه است.

ب) در جلسه مباحثه هر کسی از اعضای گروه مکلف به ارائه بخشی از کتاب (بیان محتوا) هستند.

- (ج) حالت مطلوب اعضای گروه ۴ نفر است که در صورت ضرورت می تواند ۵ یا ۳ نفر هم باشد.
- (د) انتخاب هم گروه ها به شرکت کنندگان واگذار می شود و در صورت عدم معرفی به وسیله خود شخص، به وسیله نهاد هم گروهی به ایشان معرفی خواهد شد.
- (ه) مکان تشکیل جلسات را اعضای گروه تعیین می کنند.
- (و) انتخاب زمان جلسات مباحثه نیز در اختیار اعضای گروه است که پیشنهاد می شود عصر پنجشنبه یا روز جمعه باشد.
- (ز) جلسات مباحثه همراه با پذیرایی خواهد بود که هزینه آن به وسیله نهاد رهبری تأمین می شود.

طرح زیر نظر مشاورهای علمی از فضایی حوزه علمیه قم انجام می شود

(الف) مشاورهای علمی موظف به نظارت در شیوه اجرای جلسات و آموزش مهارت های مطالعه و مباحث است

- (ب) مشاور علمی دخالتی در ارائه مباحث جلسات ندارد
- (ج) در پایان جلسه مباحثه مشاور علمی نکات مهارتی و روشی لازم را بیان خواهد کرد
- (د) جهت دهی جلسه به سمت صرفاً مباحثه لایه اول مطالب

از میان هر گروه یک نفر به وسیله اعضا به عنوان سرگروه تعیین می شود. وظایف سرگروه به شرح ذیل است:

- (الف) هماهنگی با اعضا برای تعیین زمان و مکان جلسات مباحثه
- (ب) دعوت از مشاور علمی برای حضور در جلسه مباحثه
- (ج) ثبت حضور و غیاب اعضای گروه
- (د) تهیه اقلام پذیرایی برای جلسه مباحثه

امتیازاتی برای شرکت کنندگان در طرح در نظر گرفته شده که به شرح ذیل است:

- (الف) لحاظ کردن ۲ تا ۵ نمره دروس معارف برای شرکت کنندگان
- (ب) شرکت در اردوهای زیارتی و سیاحتی
- (ج) برگزاری مسابقه از کتاب های مطالعه شده و اهدای جوایز نفیس
- (د) اهدای گواهی پایان دوره

وظایف مدیر طرح

الف) رایزنی جهت تأمین مشاورهای علمی

ب) رایزنی جهت خرید کتاب به وسیله نهاد

ج) اصلاح تدریجی طرح نامه

دبیر طرح

الف) پیگیری برای تشکیل جلسات میان سرگروه ها با هدف ایجاد وحدت رویه

ب) نظارت و ارزیابی بر فعالیت گروه ها (بررسی حضور و غیاب و پیگیری علت غیاب اعضای گروه و...)

ج) گزارش تشکیل و عدم تشکیل جلسه و همچنین حضور و غیاب اعضا به مشاور علمی

د) پیگیری تهیه نشریه

ه) ارائه گزارش فصلی به نهاد

تعهدات نهاد

الف) تأمین مشاور علمی

ب) تدارک مکان برگزاری جلسات مباحثه

ج) تأمین کتاب با تخفیف ۵۰ درصد

د) تأمین پذیرایی جلسات

ه) تأمین جوایز

و) صدور گواهی پایان دوره

مراحل پیشرفت طرح:

۱) طرح دارای دوره های متعددی به شرح ذیل است

الف) دوره مقدماتی

- که مشتمل بر مطالعه و مباحثه پنج کتاب ۱. داستان راستان ۲. احیا تفکر دینی ۳. جاذبه و دافعه حضرت علی ع. ۴. سیری در سیره نبوی ۵. سیری در سیره ائمه اطهار ع
- ب) دوره متوسط که شامل مطالعه ۴ یا ۵ کتاب خواهد بود در زمینه مفاهیم کلی اسلامی
- ج) دوره تکمیلی شامل ۴ یا ۵ کتاب خواهد بود در زمینه مفاهیم کلی اسلامی
- ح) دوره پیشرفته شامل ۴ یا ۵ کتاب است.

مباحثی که می تواند اولین جلسه مباحثه مطرح کرد

- ۱) معارفه و معرفی سرگروه
- ۲) بیان ضرورت طرح (صحبت های امام وز رهبری درباره شهید مطهری - امتیازهای طرح - ...)
- ۳) توضیح درباره کتاب داستان راستان (رمان صرف نیست بلکه باهدف تربیت نوشته شده - یک دوره معارف دین - جایزه یونسکو. از مقدمه کتاب هم می توان استفاده کرد...)
- ۴) توضیح تقسیم بندی مطالعه و مباحثه کتاب
- ۵) پیشنهادهایی در زمینه بهره وری در مطالعه (تیتیر زدن به مباحث - خط کشیدن زیر نکات مهم - خلاصه کردن مباحث در یکی دو جمله - یادداشت سؤالات برای مطالعه های بعدی)
- ۶) تأکید مشاوره به جایگاه خودش در جلسه و این که ارائه به عهده خود دانشجویان است و بیان این که وظیفه او چیست؟
- ۷) تأکید بر این که کسی نمی خواهد ارائه کند می تواند نکته بنویسد و بخواند.
- ۸) تقسیم بندی کتاب داستان راستان برای اجرا در شش هفته
- ۹) داستان های ۲۶ تا ۲۷
- ۱۰) ۵۵ تا ۵۵
- ۱۱) ۷۷ تا ۷۷
- ۱۲) ۱۰۲ تا ۱۰۲
- ۱۳) ۱۱۱ تا ۱۱۱
- ۱۴) ۱۲۵ تا ۱۲۵

نکته ها و پیشنهادها:

جلسات عمومی؟؟

تغییر در زیرمجموعه روش کلی اجرا و تغییر به وظایف ارکان

در هر جلسه مشخص شود که هر عضو گروه چه مقدار کدام بخش را باید در جلسه بعد ارائه کند

وظیفه سرگروه: یادداشت سؤالات برای پرسیدن از مشاور علمی به عهده سرگروه است

نکته برداری کتاب به صورت اختیاری

خلاصه نویسی اختیار همراه با جایزه و جایزه به خلاصه نویسی برتر؟؟؟

تقسیم بندی کتاب ها؟؟؟

یکی از ارکان مهم هر برنامه مطالعاتی «گروه همراه» است. اهمیت دوستی و رفاقت بر کسی پوشیده

نیست و رقابت سالم و مشارکت فعال و تشویق متقابلی که میان اعضای یک گروه مطالعاتی ایجاد

می شود، به اندازه ای پرفایده است که حتی در مواردی که انگیزه درونی فرد رو به سردی می گراید،

اطرافیان خیرخواه نخواهند گذاشت که او از ادامه مسیر بازماند.

یکی از آفت هایی که در برخی از افراد به چشم می خورد، آن است که احساس می کنند، از همان آغاز باید

تمام جزئیات مسیر آینده برایشان مشخص شده باشد، در غیر این صورت، پای در راه نمی گذارند. چنین

افرادی مانند قطاری هستند که برای حرکت منتظر می ماند تا همه چراغ هایی که در راه طولانی پیش

رویش قرار دارد سبز شوند تا او آهسته حرکت کند. این قطار نه تنها به منزل نمی رسد، بلکه محال است،

از جای خود تکان بخورد. شخص موفق آن است که وقتی به اصل برنامه و ضرورت مطالعه آثار شهید

مطهری (ره) ایمان داشت، با امید به خدای متعال، مطالعه را از بخش های پایه و مقدماتی آغاز کند؛

بی گمان؛ پس از مطالعه چند کتاب، هم شوق و علاقه او افزایش می یابد و هم می تواند با شناختی که از

خود و گروه همراهش به دست می آورد و با مشورتی که با صاحب نظران می کند، مسیر را طی کند.

با توجه به حجم مناسب کتاب های استاد شهید مطهری (ره) بهتر است که همیشه کتابی را همراه خود

داشته باشیم تا در صورت امکان از فرصت های کم، بیشترین استفاده را ببریم.

توصیه می شود: همیشه با یک مداد، هم زیر جملات ناب و نکات جالب خط بکشیم و هم پرسش ها و

اشکالاتی را که به نظرمان می رسد، یادداشت کنیم تا در فرصت مناسب دنبال جواب آن باشیم.

دست کم هر روز یک وقت برای مطالعه تعیین کنیم و هیچ روزی کمتر از آن مقدار مطالعه نکنیم؛

مثلاً هر روز نیم ساعت مطالعه کنیم.